

5. Sprogcentre

Siden amtskommunernes overtagelse af ansvaret for undervisningen af voksne indvandrere og flygtninge i 1986 er antallet af initiativtagere, der gennemfører undervisningen, faldet fra omkring 250 til ca. 60.

Sprogskolerne er i dag i det væsentlige placeret i byområder eller i tilknytning til trafikale knudepunkter. Hertil kommer underafdelinger af sprogskolerne, der geografisk er placeret uden for skolen i videst muligt omfang tæt på kursisternes bopæl, hvor der er grundlag herfor. Denne praksis forudsættes videreført.

37 pct. af skolerne er i dag organiseret under Dansk Flygtningehjælp, 43 pct. under oplysningsforbundene, hovedsageligt AOF, og de resterende 20 pct. er forskellige private sprogskoler.

Med kommunernes overtagelse af ansvaret for undervisningen forudsættes det, at kommunerne i videst muligt omfang samarbejder om undervisningens udbud, således at det eksisterende antal sprogcentre, ca. 60 på landsplan ikke øges. Af hensyn til ønsket om at sikre kontinuiteten og erfaringen i opgaveløsningen vil det endvidere være hensigtsmæssigt, at kommunerne ved ansvarsovertagelsen tager udgangspunkt i de eksisterende sprogcentre ved beslutning om undervisningens etablering.

Det foreslås, at undervisningsministeren gives mulighed for at fastsætte regler om minimumstørrelse for sprogcentre og deres udbud.

Sprogcentre etableres enten som kommunale, som amtskommunale, eller som private, herunder selvejende uddannelsesinstitutioner i overensstemmelse med forudsætningerne i integrationslovforslaget.

I tilknytning til sprogcentre foreslås etableret sprogcenterråd, der repræsenterer integrations- og aktiveringsmyndighederne i lokalområdet, det lokale arbejdsmarked og de lokale voksenuddannelsesinstitutioner samt centrenes lærere og kursister. Sprogcenterrådet skal bl.a. sikre samspillet med lokalsamfundet.

I dag varetager de 14 amtskommuner og de to hovedstadskommuner de administrative opgaver i forhold til de eksisterende ca. 60 sprogskoler og fører tilsynet med deres virksomhed. Med lovforslaget lægges der op til, at det administrative ansvar og tilsynsforpligtelsen fortsat placeres hos et begrænset antal myndigheder.

6. Undervisningstilbuddet

Ifølge lovforslaget omfatter undervisningstilbuddet som i dag undervisning i dansk sprog og danske kultur- og samfundsforhold.

Undervisningstilbuddet koordineres med indholdet i det kursus i samfundsforståelse, der ifølge integrationslovforslaget, § 20, skal tilbydes af kommunen til udlændinge omfattet af introduktionsprogrammet.

Indholdet i undervisningstilbuddet forudsættes at følge den hidtidige undervisningsmodel med niveau- og målrettet undervisning opdelt i begynderniveau og mellemniveau og et flergreinet afsluttende niveau. Hertil kommer særligt tilrettelagt undervisning af udlændinge, som ikke er alfabetiserede.

Omfang og varighed af det samlede undervisningstilbud vil som i dag skulle afhænge af den enkelte kursists forudsætninger og behov.

Tilbuddet skal i dag have et omfang af mindst 18 ugentlige lektioner, medmindre det anses for pædagogisk uhensigtsmæssigt, eller kursisten selv ønsker færre ugentlige lektioner, f.eks. fordi den pågældende har arbejde.

Erfaringerne har peget på behovet for mere fleksible rammer for undervisningstilbuddets tilrettelæggelse og omfang ud fra ønsket om i højere grad at kunne kombinere sprogundervisningen med andre undervisningstilbud, praktikperioder m.v., idet det for mange kursister har vist sig vanskeligt at følge den intensive sprogundervisning i et klasseværelse mange timer dagligt. Hertil kommer, at mange studie- og skolevante kursister med fordel vil kunne gennemføre mere intensive uddannelsesforløb med flere ugentlige lektioner.

Endelig har kursister, der arbejder om dagen, behov for et undervisningstilbud efter normal arbejdstid.

Lovforslaget forudsætter derfor fastsættelse af mere fleksible rammer for undervisningstilbuddets omfang og tilrettelæggelse i overensstemmelse med forudsætningerne i integrationslovforslaget.

Lovforslaget forudsætter endvidere, at undervisningstilbuddet intensivieres, således at antallet af undervisningstimer øges med 30 pct. i forhold til i dag for alle omfattet af loven.

Som noget nyt foreslås det, at der åbnes mulighed for, at indvandrere med behov herfor kan tilbydes såkaldt skolekompenenserende undervisning i form af grundlæggende undervisning i regning og matematik. Hermed afspejler lovforslaget resultatet af et omfattende forsøgsarbejde om indførelse af såkaldt skolekompenenserende undervisning på sprogcentre, som blev gennemført i årene 1994-96.

Behovet for yderligere skolekompenenserende un-